



STATUSRAPPORT FOR TILTAK I KVELIA UKL I 2024

Rydding av turstier, utsiktspunkt, fangstgrop og gravhaug

Kveli utviklingslag SA har en årlig avtale med Nils Ivar Wallinder om rydding og vedlikehold av turstier, fangstgropa bak Rauberget og gravhaugen i Litjbrenna. I tillegg rydder han ved utsiktspunktene etter hvert som det vokser opp kratt og kjerr som stenger for utsikten. Med i avtalen er også ansvar for vedlikehold av benker og sitteplasser. I 2024 var ramma for arbeidsavtalen 115 timer. De fleste stiene blir gått over med gresstrimmer to ganger hver sommer. Kostnadene for dette tiltaket ble kr 38.670,-, som er dekket av UKL-midler.

Sommerjobb for skoleungdom

3 ungdommer søkte på sommerjobb hos Kveli utviklingslag i 2024. En av dem trakk seg fordi hun fikk annen jobb, mens 2 gutter arbeidet 63 timer hver. Arbeidet besto i rydding og fjerning av gress og kratt i Kvelia sentrum, maling av benker, ramper, uthus og Råvassbua, maling av stabbur i Oppgården og beising av møbler på badehustomta. Lønn ble utbetalt med kr 160,- per time. I tillegg ble det utbetalt lønn til arbeidsleder med kr 2.100,-. Noe arbeidsledelse ble gjort som dugnad. Lønnskostnadene ble dekket av UKL-midler, mens utgiftene til maling mv., kr 4.839,-, ble dekket av utviklingslaget.

Kantslåing av skogsbilveger og private veger



Fra 2024 blir det bare gitt tilskudd til kantslåing av veger hvor vegen fører til jordbruksareal som er drift eller til UKL-relaterte områder, f.eks. kulturminner. Kveli utviklingslag har i flere år sendt inn samlet søknad for vegeiere som foretar kantslåing av skogsbilveger og private veger. I 2024 ble det utbetalt tilskudd med kr 2,- per vegmeter, til sammen kr 19.000,-. Beløpet fordeler seg med kr 6.800,- for skogsbilveger, og kr 12.200,- for private veger. Hele beløpet ble dekket av UKL-midler.

Diverse administrative utgifter

I 2024 fikk Kveli utviklingslag kr 55.839 i tilskudd til dekning av administrative utgifter og diverse andre utgifter. Dette er mindre utgiftsposter hvor det er lite hensiktsmessig å søke om tilskudd til hvert enkelt tiltak.

Følgende utgifter er dekket:

• Godtgjørelse for møter i samarbeidsgruppa	kr 5.400
• Regnskap og kontorhjelp fra Økonomibistand AS	kr 9.706
• Trimpremier	kr 5.500
• Annonse i sommeravisa til Namdalsavisa	kr 6.250
• Annonse i turistguiden til Visit Namdal	kr 5.150
• Servering på møter i samarbeidsgruppa	kr 4.282
• Domeneavgift og supportavtale med Smart Media AS	kr 8.235
• Medlemsavgift Visit Namdalen	kr 5.625
• Yrkesskadeforsikring	kr 2.691
• Festeavgift utkikksplassen	kr 3.000
	kr 55.839

Restaurering av kvennhus i Trøa

Restaureringsarbeidet administreres av Kveli utviklingslag etter avtale med grunneier Nils Henrik Kvemo. Arbeidet med å restaurere bygningen ble gjennomført i 2023 av Holand Snekkerverksted ved Jan Reidar Holand. I 2024 monterte Jan Reidar inventaret, som ble hentet fra et falleferdig kvennhus ved Sørli museum. Det eneste som gjenstår nå er å montere vassrenne. Men det er litt usikkert om det vil være nok vatn i bekken til å drive rundt de tunge kvernsteinene. Hittil er det brukt kr 144.733,- på prosjektet. Det er gitt tilsagn om et tilskudd på kr 35.000,- fra stiftelsen UNI. Dette beløpet vil imidlertid bli redusert da prosjekt ble mye rimeligere enn forutsatt i kostnadsoverslaget. Det som ikke dekkes av UNI blir dekket av UKL-midler.



Beiting på gravhaugene i Storbrenna

Kveli utviklingslag søkte også i 2024 om tilskudd til å leie inn beitedyr for å holde vegetasjonen nede i det 11 dekar store området med gravhauger. Dette er gjennomført etter ønske fra fylkesarkeolog Lars Forseth, som foreslår beiting i stedet for rydding med maskinelt utstyr. Det er geiter og sauer fra Berglia gård som er innleid for å holde vegetasjonen nede.

Hele kostnaden på kr 16.800,- er dekket av UKL-midler.



Kartlegging av samiske kulturminner

Lierne kommune har fått tilsagn om kr 64.187 i tilskudd til kartlegging av samiske kulturminner i området for Kvelia UKL. Det er leid inn fagkyndige for å gjennomføre kartleggingen og videre arbeid med prosjektet. I 2023 ble det bevilget kr 60.404,- av UKL-midlene til et forprosjekt. Det foreligger en rapport fra forprosjektet: *Rapport förprojekt kartläggning och synliggörande av samiska kulturminnen i Kvelia inom området för utvalda kulturlandskap*. Arbeidet med forprosjektet og utarbeiding av rapport er utført av Stiftelsen Saemien Sijte. Rapporten inneholder mye interessant historisk stoff, spesielt om samer i Lierne og Frostviken, men lite om samiske kulturminner i Kvelia. Rapporten følger som vedlegg.

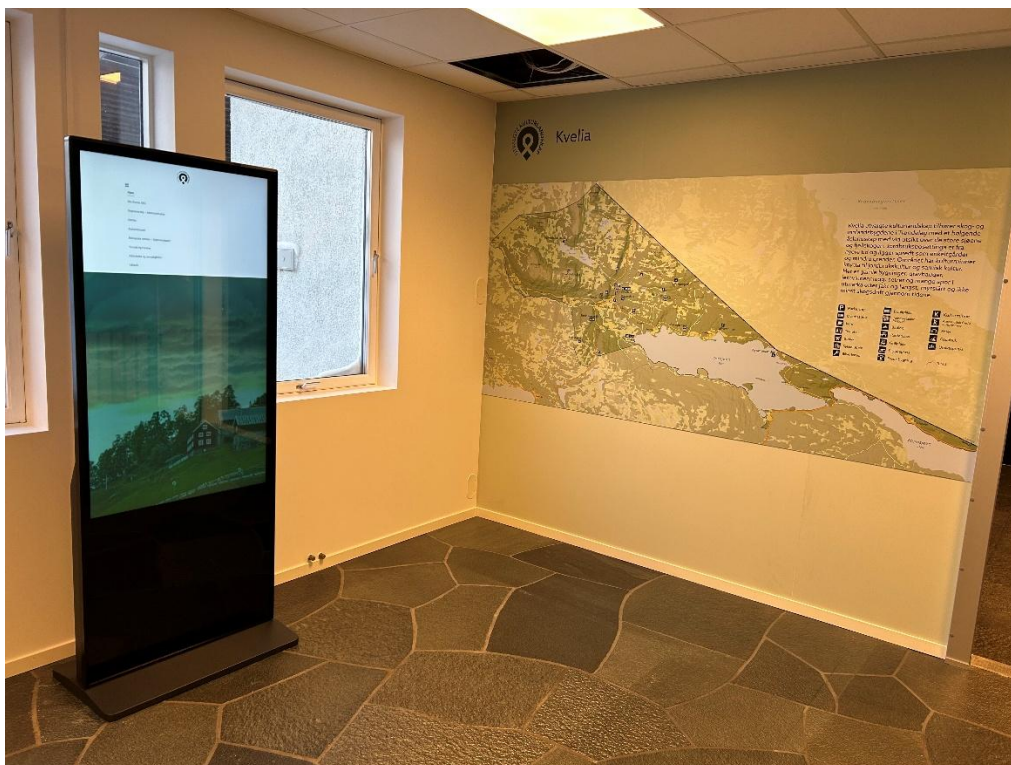
Det forutsettes at kostnadene med hovedprosjektet kan finansieres med tilskudd fra Sametinget, UKL-midler og ved egeninnsats fra Saemien Sijte.



Fig. 8. Utdrag från karta över Västernorrland från 1771. Här är den kända gårdsbebyggelsen markerad med röda punkter. På svensk sida är ännu endast Frostviken bebyggt (registrerat).

UKL-informasjon på kommunehuset

Lierne kommune fikk i 2022 tilsagn om kr 200.000 i UKL-tilskudd til delvis finansiering av et informasjonsprosjekt. I 2024 er det gitt tilsagn om ytterligere kr 70.000,- i tilskudd fra UKL-midlene. Prosjektet er et samarbeid om informasjonsarbeidet mellom Kvelia utvalgte kulturlandskap og Kommunehuset/Nasjonalparksenteret. Arbeidet med installering av digitalt informasjonsmateriell ble så godt som ferdig i 2024. Informasjon om Kvelia UKL finnes i rommet ved siden av biblioteket.



Utskifting av skilt på utkiksplassen i Kveliveien

Det skiltet som ble satt opp i 2019 var på 80 x 130 cm. Folket i Kvelia var imidlertid ikke helt fornøyd med skiltet fordi kartet ble så lite. I 2024 ble Kveli utviklingslag med i et fellesprosjekt vedrørende skilting i alle UKL-områdene i Trøndelag. En så da muligheten for å få satt opp et større skilt. Resultatet ble et skilt på 250 x 130 cm. Samtidig ble det gamle skiltet flyttet til en annen innfallsport til Kvelia UKL, nemlig ved veikryss fylkesveg 74 – Bjørkåsveien på Kveeiedet. Blomdals Maskin AS sto for alt arbeid med oppsetting og flytting av skilt. Det ble gitt tilsagn om kr 112.146,- i tilskudd til prosjektet. Kr 2.849,- måtte dekkes av Kveli utviklingslag da grafisk design ikke var med i kostnadsoverslaget som var grunnlag for søknaden.



Hefte med krigsminner

Kveli utviklingslag har i samarbeid med Lierne kulturkontor digitalisert 7 maskinskrevne dokumenter som ble nedskrevet av 5 motstandsmenn/kurerere i Nordli ca. 50 år etter krigen. Notatene er samlet i et hefte på 58 sider. Det foregikk mye transport av illegalt materiell gjennom Kvelia under krigen. 6 ungdommer fra Kvelia og Nordli deltok i denne virksomheten og satte livene sine på spill. De erindringene som 5 av dem skrev ned på maskin fantes bare som spredte (og dårlige) kopier.

Trykkingsutgiftene på kr 15.921,- er dekket av UKL-midler. Samarbeidsgruppa mente at dette var viktig kulturhistorie som burde støttes med UKL-midler. Alt arbeid med avskrift,

redigering av stoffet og innsamling av bilder er gjort på dugnad uten at det er registrert timeforbruk i forbindelse med dette arbeidet. Heftet er utsendt til mange etterkommere etter de 6 motstandsmennene. Det kan hentes gratis på Lierne kulturkontor, på LiVERTEN servicestasjon og på Kvelibua. Heftet ligger også på hjemmesida www.kveliaukl.no under Aktuelt.

ERINDRINGER

FRA DELTAGERE

I MOTSTANDSBEVEGELSEN I

NORDLI UNDER KRIGSÅRENE

1940 – 1945

Ungdommer som deltok i illegalt arbeid under krigen skrev ned sine erindringer ca. 50 år etterpå:

Leif Aagård

Odd Aagård

John Skjelbred

Per Brønn

Olav Skjelbred

Vedlikehold utkikksplass/rasteplass

Kveli utviklingslag har en del utgifter i forbindelse med utkikksplassen i Kveliveien. Disse blir nå ført på et eget tiltak. Det dreier seg om brøyting, kjøp og stell av blomster, rydding av vegetasjon, vedlikehold av benker og søppelstativ og renovasjonsavgift. I 2024 beløp disse utgiftene seg til kr 10.765,-, som er dekket av UKL-midler.

Ny bru på tursti ved Bekknessa

Kveli utviklingslag søkte om kr 2.600,- i tilskudd for å bygge ny bru over ei stor grøft ved starten på stien til Mårsokkmyra. Tilsagn kom umiddelbart, og dette er et godt eksempel på at det er mulig å få UKL-tilskudd raskt når det oppstår uventede hendelser. Martin Haugen ordnet ny, solid bru med jernbjelker og solide planker.

Tilskudd til bønder og grunneiere

7 bønder har fått utbetalt til sammen kr 172.013,- i tilskudd til slått og beiting. 3 bønder har fått utbetalt til sammen kr 72.603,- til kjøp av Nofence (digitalt gjerde) inkl. abonnement. En bonde har fått tilsagn om kr 50.000,- i tilskudd til ombygging av fjøs. Oppgården SA har fått tilsagn om kr 25.466,- til ny lembru til saufjøset (brua kollapsed under Pe-Torsaforestillinga siste høst) og kr 8.400,- til gjerde rundt kjøkkenhagen. En grunneier har fått tilsagn om kr 44.100,- i tilskudd til rydding av innmark.

Bruk av tilskuddsramma for 2024

Tilskuddsramma for 2024 var opprinnelig på kr 700.000. Det er gitt tilsagn om tilskudd for til sammen kr 842.115,-. Samtidig er det inndratt midler for til sammen kr 41.345,- for tiltak som er blitt rimeligere enn forutsatt i tilsagnet. Ramma ble utvidet med kr 142.115,- til kr 842.115,- etter søknad fra kommunen.

Netto utbetalt tilskudd til tiltak som Kveli utviklingslag har administrert utgjør kr 294.000,-

*Kvelia, 31. desember 2024
Ottar Bergli*